

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2019

3 octobre 2019

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 27 février 1987
relative aux allocations
aux personnes handicapées
en vue d'instaurer le système
d'allocation dormante**

(déposée par
M. Daniel Bacquelaine et consorts)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2019

3 oktober 2019

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet
van 27 februari 1987 betreffende
de tegemoetkomingen aan personen
met een handicap, teneinde te voorzien
in een slapende tegemoetkomingsregeling**

(ingediend door
de heer Daniel Bacquelaine c.s.)

RÉSUMÉ

Les auteurs constatent qu'une personne handicapée qui se met à travailler et qui perd ensuite son emploi se trouve gravement pénalisée car elle doit réintroduire une nouvelle demande d'allocations pour handicapé.

Puisque cette procédure dure très longtemps, la personne handicapée qui a fait tant d'efforts pour se réinsérer mais qui perd rapidement son emploi se trouvera durant une longue période sans revenus, ni professionnels ni de remplacement, et devra donc solliciter l'aide du centre public d'action sociale.

Pour mettre fin à cette situation, les auteurs suggèrent que la personne handicapée se trouvant dans la situation précitée ne doive pas réintroduire une nouvelle demande, avec toutefois la possibilité pour l'administration concernée de revoir le montant de l'allocation si la situation de la personne handicapée a évolué entre-temps.

SAMENVATTING

De indieners stellen vast dat een gehandicapte die begint te werken en vervolgens zijn baan verliest, zwaar wordt gestraft: hij moet namelijk een nieuwe aanvraag indienen om een gehandicaptentegemoetkoming te verkrijgen.

Aangezien die procedure zeer lang aansleept, komt de klap hard aan voor een gehandicapte die zoveel inspanningen heeft gedaan om zich maatschappelijk te herintegreren maar die al gauw zijn baan verliest: hij zal het gedurende lange tijd zonder inkomsten moeten stellen (geen beroepsinkomen, maar ook geen vervangingsinkomen) en zal zich bijgevolg tot het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn moeten wenden.

Om die pijnlijke gang van zaken een halt toe te roepen, stellen de indieners voor dat gehandicapten die in een dergelijke situatie belanden, géén nieuwe tegemoetkomingsaanvraag moet indienen. Wel kan de bevoegde administratie het bedrag van de tegemoetkoming aanpassen, mocht de situatie van de gehandicapte intussen zijn geëvolueerd.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 54 0367/001.

Les allocations pour personnes handicapées (intégration, remplacement de revenus, personnes âgées) ne peuvent être accordées que si le montant du revenu de la personne handicapée et le montant du revenu de la personne avec laquelle elle forme un ménage ne dépasse pas un certain montant (qui varie en fonction de l'allocation demandée, des revenus des personnes, de la catégorie du handicap à laquelle appartient la personne).

Lorsque la personne handicapée contracte un emploi, ses revenus en sont modifiés. L'on suppose que la modification qui intervient est en faveur de la personne handicapée, qu'elle voit ses revenus augmenter. Elle doit donc avertir la DG personne handicapée du SPF Sécurité sociale (article 8ter, alinéa 1er, de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées: "La personne handicapée à laquelle une allocation a été accordée doit communiquer sans délai les données nouvelles qui sont susceptibles de donner lieu à une réduction du montant de l'allocation.").

Du fait de son emploi, la personne handicapée peut voir ses revenus nettement augmenter, et dès lors se voir refuser son droit à l'allocation dont elle bénéficiait avant d'acquiescer ces revenus professionnels.

Les aléas de la vie peuvent amener la personne handicapée à perdre son emploi. Actuellement, lorsque la personne handicapée perd son emploi et qu'elle a travaillé plus de trois mois, elle doit repasser par la procédure ordinaire et réintroduire une nouvelle demande d'allocation permettant de tenir compte de la cessation de l'activité professionnelle.

Elle se voit donc contrainte de recommencer à zéro sa demande d'allocation par le simple fait qu'elle a travaillé plus de 3 mois. Cette procédure de demande dure en moyenne un an (alors que, en théorie, elle ne devrait durer que 6 mois, en vertu de l'article 8bis, 3°, de la loi du 27 février 1987, en vertu duquel: "Le Roi détermine les délais dans lesquels les demandes d'allocation sont

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt, met een aantal aanpassingen, de tekst over van voorstel DOC 54 0367/001.

De zogenaamde tegemoetkomingen aan personen met een handicap (integratietegemoetkoming, vervangingsinkomen, tegemoetkomingen aan bejaarden) mogen slechts worden toegekend als het inkomen van de gehandicapte en dat van de persoon met wie hij een gezin vormt, samen beneden een bepaald bedrag blijven. Dat bedrag varieert naar gelang van de aangevraagde tegemoetkoming, het inkomen van de betrokkenen en de categorie van handicap waaronder hij valt.

Wanneer de gehandicapte een arbeidsovereenkomst ondertekent, heeft dat een invloed op zijn inkomen. Men gaat ervan uit dat een en ander de gehandicapte iets oplevert, met andere woorden dat zijn inkomen toeneemt. Daarom moet de betrokkene de DG Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid onmiddellijk op de hoogte brengen, overeenkomstig artikel 8ter, eerste lid, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap: "[de] persoon met een handicap aan wie een tegemoetkoming is toegekend, moet nieuwe gegevens die aanleiding kunnen geven tot een vermindering van het bedrag van de tegemoetkoming onmiddellijk meedelen".

Dankzij zijn baan kan het zijn dat de gehandicapte veel meer gaat verdienen, met alle gevolgen van dien als hij die baan verliest: het is mogelijk dat hij dan niet langer aanspraak maakt op de tegemoetkoming die hij genoot vóór hij beroepsinkomsten begon te hebben.

Het leven houdt verrassingen in en zo kan het gebeuren dat een gehandicapte zijn baan verliest. Indien een gehandicapte ruim drie maanden heeft gewerkt wanneer hem zoiets overkomt, moet hij de gebruikelijke procedure volgen en opnieuw een aanvraag tot het verkrijgen van een tegemoetkoming indienen, opdat de stopzetting van zijn beroepsactiviteit in aanmerking kan worden genomen.

Met andere woorden: gewoon doordat hij ruim drie maanden heeft gewerkt, moet de gehandicapte opnieuw de hele procedure doorlopen om een gehandicapte tegemoetkoming te verkrijgen van. Die procedure duurt gemiddeld één jaar (terwijl dat in theorie en overeenkomstig artikel 8bis, 3°, van voormelde wet van 27 februari 1987 slechts zes maanden zou mogen zijn:

examinés, étant entendu qu'ils ne pourront excéder six mois à partir du 1er janvier 2010.).

Entre-temps, si la personne handicapée ne bénéficie d'aucun revenu, entre le moment où elle perd son emploi et le moment où elle récupère ses droits à l'allocation pour personne handicapée, elle se voit contrainte de réclamer l'aide du centre public d'action sociale (CPAS).

De plus, au terme de l'examen de la demande, la personne handicapée peut se voir attribuer une allocation inférieure à celle dont elle bénéficiait avant de travailler car sa situation aurait évolué entre-temps (par exemple, un changement de situation familiale).

Les auteurs de la présente proposition de loi trouvent cette situation intolérable et souhaitent prévoir un système qui permettrait, à la personne handicapée qui perd son emploi, d'éviter de devoir parcourir toute la procédure à nouveau et de maintenir les droits acquis avant l'acquisition d'un emploi par cette personne.

La présente proposition ne modifie en aucun cas la disposition prévoyant qu'une nouvelle demande ne doit pas être introduite lorsque l'emploi a duré moins de 3 mois.

Ce système prévoirait une réouverture directe des droits sur la base des acquis précédents et permettrait d'éviter des situations délicates où la personne se retrouve sans source de revenus et sans allocation. Ce système serait appelé le système d'allocation dormante.

Le mécanisme de "l'allocation dormante" permettra à l'allocataire, ne pouvant prétendre aux allocations de chômage ou aux indemnités de maladie après une période de travail, de recouvrer rapidement, notamment, son allocation de remplacement de revenus.

Concrètement, la personne qui perd son emploi introduira une nouvelle demande auprès de son administration communale. Mais, au moment de sa démarche, la personne handicapée pourra attirer l'attention sur le fait qu'elle a perdu son emploi et qu'elle ne peut prétendre à aucun revenu de remplacement.

Cette demande, qui est rapidement transmise et enregistrée auprès la DG Personnes handicapées par le système *Communit-e*, sera traitée prioritairement par

"[de] Koning bepaalt (...) de termijnen binnen dewelke de aanvragen om tegemoetkomingen worden onderzocht met dien verstande dat die termijnen vanaf 1 januari 2010 niet meer dan zes maanden mogen bedragen".

In de tijd die verstrijkt tussen het baanverlies en het tijdstip waarop de betrokkenen opnieuw recht krijgt op een gehandicapentetegemoetkoming, blijft hij verstoken van enig inkomen en moet hij dus noodgedwongen de hulp van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) invoeren.

Bovendien kan het gebeuren dat de gehandicapte, na afloop van het onderzoek, een lagere tegemoetkoming krijgt dan vóór hij begon te werken, omdat zijn situatie intussen is geëvolueerd (bijvoorbeeld door een gewijzigde gezinssituatie).

De indieners van dit wetsvoorstel vinden die gang van zaken onaanvaardbaar en pleiten voor een regeling waarbij de gehandicapte die zijn baan verliest, niet opnieuw de hele procedure tot het verkrijgen van een tegemoetkoming moet doorlopen en de rechten kan behouden die hij genoot vóór hij een baan vond.

Dit wetsvoorstel raakt hoegenaamd niet aan de bepaling die iemand die minder dan drie maanden heeft gewerkt, vrijstelt van de indiening van een nieuwe aanvraag.

De hier voorgestelde regeling moet ervoor zorgen dat iemand onverwijld opnieuw aanspraak maakt op voorheen verworven rechten, teneinde schrijnende toestanden te voorkomen waarin de betrokkenen plots zonder inkomen en zonder tegemoetkoming valt. Die regeling zou de "slapende tegemoetkomingsregeling" worden genoemd.

Dat mechanisme van de "slapende tegemoetkoming" houdt in dat de tegemoetkomingsgerechtigde die na een arbeidsperiode niet langer aanspraak maakt op een werkloosheidsvergoeding of op vergoedingen wegens ziekte, snel opnieuw recht krijgt op met name zijn inkomensvervangende tegemoetkoming.

Concreet zou een gehandicapte die zijn baan verliest, een nieuwe aanvraag moeten indienen bij zijn gemeentebestuur. Bij die gelegenheid kan hij er echter op wijzen dat hij zijn werk kwijt is en op geen enkel vervangingsinkomen aanspraak maakt.

De aldus ingediende aanvraag wordt via het *Communit-e*-systeem, spoedig doorgestuurd naar en geregistreerd bij de DG Personen met een handicap, die

le service, de telle sorte que la personne handicapée retrouve rapidement son droit aux allocations.

Il est évident qu'un réajustement de l'allocation doit rester possible. Pour le cas où la situation de la personne handicapée aurait évoluée, par exemple si elle s'est entre-temps mise en ménage, le montant de son allocation serait sans doute moindre que le montant qu'elle percevait avant d'obtenir son emploi. Dès lors, une réduction de l'allocation est envisagée et prend cours à dater de la décision prise par la Direction générale Personnes Handicapées.

Daniel BACQUELAINE (MR)
David CLARINVAL (MR)
Florence REUTER (MR)
Caroline TAQUIN (MR)

ze prioritair moet behandelen opdat de gehandicapte zo snel mogelijk opnieuw een tegemoetkoming kan genieten.

Het spreekt voor zich dat het mogelijk moet blijven het bedrag van die tegemoetkoming bij te sturen. Indien de toestand van de gehandicapte in de tussentijd is geëvolueerd (bijvoorbeeld omdat hij is gaan samenwonen), zal het bedrag van die tegemoetkoming wellicht lager liggen dan vóór hij begon te werken. In die gevallen wordt in een verlaging van de tegemoetkoming voorzien, die ingaat vanaf de datum waarop de DG Personen met een Handicap een beslissing in die zin heeft genomen.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente proposition de loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'article 8ter de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées, inséré par la loi du 24 décembre 2002, est complété l'alinéa suivant:

“La personne handicapée qui perd son emploi se voit octroyer, sur simple demande, l'allocation visée à l'article 1er dont elle bénéficiait avant de contracter cet emploi et voit sa demande analysée dans les plus brefs délais, et au plus tard un mois après son introduction. Lorsqu'il apparaît que le montant de l'allocation doit être réduit, cette réduction ne prend cours qu'à dater de la décision prise par le service compétent.”.

Art. 3

À l'article 3 de la loi du 6 mars 2007 modifiant la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées, l'article 8ter est complété par l'alinéa suivant:

“La personne handicapée qui perd son emploi se voit octroyer, sur simple demande, l'allocation visée à l'article 1er dont elle bénéficiait avant de contracter cet emploi et voit sa demande analysée dans les plus brefs délais, et au plus tard un mois après son introduction. Lorsqu'il apparaît que le montant de l'allocation doit être réduit, cette réduction ne prend cours qu'à dater de la décision prise par le service compétent.”.

17 septembre 2019

Daniel BACQUELAINE (MR)
David CLARINVAL (MR)
Florence REUTER (MR)
Caroline TAQUIN (MR)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 8ter van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, ingevoegd bij de wet van 24 december 2002, wordt aangevuld met het volgende lid:

“De persoon met een handicap die zijn baan verliest kan, op eenvoudig verzoek, de in artikel 1 bedoelde tegemoetkoming verkrijgen die hij reeds genoot voor hij zijn arbeidsovereenkomst ondertekende. Zijn verzoek wordt zo spoedig mogelijk behandeld, uiterlijk binnen één maand na de indiening ervan. Wanneer blijkt dat het bedrag van de tegemoetkoming moet worden verminderd, gaat die vermindering pas in vanaf de datum waarop de bevoegde dienst een beslissing in die zin heeft genomen.”.

Art. 3

In artikel 3 van de wet van 6 maart 2007 tot wijziging van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, wordt artikel 8ter aangevuld met het volgend lid:

“De persoon met een handicap die zijn baan verliest kan, op eenvoudig verzoek, de in artikel 1 bedoelde tegemoetkoming verkrijgen die hij reeds genoot voor hij zijn arbeidsovereenkomst ondertekende. Zijn verzoek wordt zo spoedig mogelijk behandeld, uiterlijk binnen één maand na de indiening ervan. Wanneer blijkt dat het bedrag van de tegemoetkoming moet worden verminderd, gaat die vermindering pas in vanaf de datum waarop de bevoegde dienst een beslissing in die zin heeft genomen.”.

17 september 2019